

YTTRANDE 2017-10-05 från SEKL (FPRF)

Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

ku.remissvar@regeringskansliet.se

Delbetänkandet SOU 2017:60 [Nästa steg? Förslag för en stärkt minoritetspolitik](#)

Sammanfattning

Finska Pensionärernas Riksförbund i Sverige (SEKL- Suomalaisen Eläkeläisten Keskusliitto, Ruotsi) har sett med oro på den tvärstopp som blev för nya kommuner att komma med i förvaltningsområdet. Läget gällande finsktalande äldre är i en prekär fas där minsta förseningar skapar problem. Den åldrande finsktalande befolkningen som har varit med att bygga svenskt välfärd, har nu kommit till situation där de behöver fullvärdiga tjänster på sitt modersmål för de sista åren.

När de dagens finsktalande pensionärer som flyttade hit under 60-talet, fick de lära språket den hårda vägen. Det fanns ingen ordnad språkutbildning. Därför svenskakunskaper är fortfarande nödortftiga, när man använder för det mesta egna modersmålet. Och vid ev. annalkande dementi kan svenskan glömmas helt bort.

Så för de gamla är vi i den elfte timmen. De gamla behöver känna ett erkännande och tack för sitt gjorda värv för välståndets skapande i form av trygga sista åren. Därför hoppas vi att det inte blir fler fördröjningar i processen.

För att en minoritetskultur kan överleva, måste man ta ett helhetsgrepp. Det räcker inte med osammankopplade punktinsatser som det allt som oftast har hittills varit. Alla nationella minoriteter är relativt små och lever blandade med majoritetsbefolkningen. Det innebär i praktiken att familjebildning sker mycket ofta med någon ur majoritetsgruppen. Och dessa blandfamiljer har för ofta blivit itutade med idéer att när man är i Sverige, ska man prata svenska.

Kommentarer till kapitlen

3 Överblick och övergripande bedömningar

Som ovan nämndes, överföring av språk och kultur mellan generationerna måste ske i ett helhetsgrepp.

6 Förskola på minoritetsspråk m.m.

Förskolan har de bästa möjligheterna för att förstärka kunnandet i minoritetsspråk för barnen i tvåspråkiga familjer. Många väljer bort minoritetsspråkutbildning i ordinarie skolan av

praktiska skäl (undervisning sker kanske efter ordinarie skoltid, eller när andra i klassen har andra ämnen) Viktigt är som utredningen föreslår att kommuner åläggs skyldigheter, inte valfrihet.

7 Äldreomsorg på minoritetsspråk

I många kommuner får man plats i äldreomsorgen först när man är i stort sett helt oförmögen att ta hand om sig själv. Det finns en stor skara äldre som bor kvar hemma men har svårigheter att aktivera sig antingen fysiskt eller mentalt. Uppsökande verksamhet på modersmål måste kunna ordnas, samt handlingsplan kanske ihop med lokala finska pensionärsorganisationer hur dessa äldre aktiveras.

8 Tillgång till personal med språk- och kulturkompetens

När helhetsgreppet för hantering av minoritetsspråk har saknats, har man inte fått lokalt utbildade tvåspråkiga personer för tjänsteyrken, för att ersätta de som invandrat och vilka börjar lämna arbetslivet.

9 De nationella minoriteternas behov inom hälso- och sjukvård

Här är språket viktigt, människor, även om de för övrigt behärskar svenska, kan ha svårt med den speciella vokabulären som används inom hälso- och sjukvård

Handen den 26 september 2017

Finska Pensionärernas Riksförbund i Sverige

Pirkko Sinkkonen

/Esa Tuuri

Adress:

Suomalaisten Eläkeläisten Keskusliitto
c/o Pirkko Sinkkonen
Vallavägen 14
136 41 Handen